

LINO FERRIS

" IL QASSIS -IL-BIERAH, IL-LUM U GHADA. "

GABRA TA' KITBA F'GHELUQ IL-HAMSI SIN SENA LI C.FENECH S.D.B. ILU JQADDES

JIEHDU SEHEM:-

QASSIS.....
 MISSIER.....
 AVUKAT.....
 ATTUR.....
 STUDENT.....
 GHALLIEM.....
 HADDIEM.....
 SAKRANAZZ....
 ILTIM.....
 SKRIVAN.....
 VUCI.....
 IL-QASSIS FIL FOND...

VUCI:- Il-qassis, il-bierah, il-lum u ghada.
 Il-qassis huwa bniedem, bħali u bhalek habib.
 forsi xi whud jistennew hafna, u għandhom ragun!
 Izda wieħed għandu jaħseb, jifhem u jissokta jitkellem.
 Dan il-bniedem ta'hajtu fl-aqwa tieghu.
 Fiz-zogħaż-ja nesa' koliox u beda' l-glieda.
 Dik il-glieda li kelli jisielet tul-hajtu.
 Wieħed għandu jifhem li dan il-habib tagħna
 ma tħaxx hajtu ta' xejn.
 Izda darba kull tant, forsi f'qalbu, wahdu,
 bejn l-erba hitan ta' kamartu, jghid:†

QASSIS: Il-lejla Mulej, jien ninsab wahdi.
 Wara li l-knisja tbatlet, waqa' skiet.
 Sellimt lil shabi w ngħad f'kamarti.
 Mulej, ninsab wahdi.....

Enter Boys Running!
 NOEL : X Rajt it-tfal jilghabu fil-gonna w lagħabt magħhom.
 CARL : To kiss FR.B HANDS Rajt it-tfal ta'haddiehor!

U jien ninsab wahdi, bejn l-erba hitan ta' kamarti.
 Izda mhux il-qassis biss, hafna drabi jinsab wahdu....
 Hawn ohrajn kull fejn thares u jdur,..wahedhom!

Enver
KARL
ANDRE
MARK

MISSIER: Bhali. Bhali habib. Jien ninsab wahdi.
Sigaret wara l-ieher, bil-purtelli mbexqin.
Ilqajtek go dari, b'dhahen mdawrin.
Sibtni wahdi, mitluq u mifxul.
Marti kienet telqitni jumejn qabel.
Kien hemm il-vojt f'qalbi....
Kien hemm in-nuqqas fid-dar....
Nhares madwari, lejn il-mera' -tikmix fuq wicci.
Nistaqsi, nixtieq nifhem il-ghaliex.

* Tlett it-tfal mbekmin, mdendlin
jistaqsuni x'kien gara' -Twegiba ma kellielex.
Il-fjuri mitbiela fuq mejda fil-genb.
Il-lozzor mkemxa, mghafgin, plati fuq xulxin
kont ta xejn...
Ninsab wahdi filwaqt li nistaqsi ghaliex u ghafnejn?
Il-qassis habib tiegħi niftakar kien qalli.
Mhux facli, ibni li thobb.
Meta hafna drabi tahseb li thobb,
tkun qiegħad thobb lilek nnifsek.
Għaliex biex thobb trid tilqa u tagħti.
Biex thobb trid tinsa, trid toffri lilek nnifsek.
Għaliex ibni, l-mhabba taf twegga.

* QASSIS:
VOEZ
FACES
CHRIST

Bilkemm ma nghidlekx li qaisli d-dmugħ Mulej
Meta rajt lil-sieħbi mitluq u mioblugh.
Għalhekk nitolbok għalih u ghaliha
u għal dak u għal iehor,
ghal uliedhom u għal qrabathom.
Għal girien li jpacqqu, għal shabbom li jiflu minn-hajek
ma jizn

MISSIER: Niftakar habib dik-l-ghodwa
Meta marti għandi giet titlob mahfra.
U l-ghaxqa tieghu, resaqna flimkien,
u jien lqajtha mill-għajnej b'tgħaniqa.
Għaliex il-qassis ja f'jifhem, ja f'jizzien.
Għaliex il-qassis huwa habib tagħna.

EXT NOEL

VUCI: Li kieku nistaw nifhmu tassew kemm gharaq u dmugh dik il-karta ta ghaxar liri tista ssarraf. Tant tista taghmel gid u daqs tant ieher deni.

AVUKAT: Bil-qereq tieghi hlist bniedem hati.

Tagħni flus kemm jesa' gildi....

Flus li huwa seraq minn għand sieħbu.

Emlyn Nof
Jiena avukat u bid-donn ta' kliemi rnexxili nghawweg id-dritt, inqarraq bil-haqq. Lagħabt bil-kliem, u qlajt minn zniedi. Sabiex il-hati nehilsu mit-triq tal-haqq.....

U issa għandi l-flus f'idejja.....

Dawn il-flusibghazawni, għaliex imcappsin bil-gharaw u demm.

Din il-karta nhossha tqila, nistmerrha.

QASSIS: Nistqarr li għandi l-vot tal-faqqar...

Kull ma jkolli jgħidu li għandi nqassmu.... xejn ma huwa tieghi, rrid naqsam ma shabi.

AVUKAT: Dawn il-flus ghaddew minn id għal ohra...

Meta gejt għandek hassejtni tqil, hassejt il-ghajb, imma meta ftaht qalbi miegħek, ghallimtni u ghidtli;

Habib, mur zur dak il-marid f'qiegħ ta' soda.

Jiehu gost b'kull ma toħodlu.

Mur itma dik il-famija bil-guh. Għandhom bzonnok.

Kont ghidtli ciex nhallas il-kont tat-tabib ta dak il-fqajjar,

Biex mmur ngieb id-dahq u l-hena fejn hemm in-nieket u l-mard.

Kelli bzonnok u sibtek habib. Għandek ragun missier.

Dawn il-flus huma muti u siekta. Jiswew għad-den u għal-ġid.

Inqast missier - izda kliemek kien ta' farrag.

*SAVIOUR X
goes to confession*

(4)

ATTUR: Jiena attur, bniедem mibjugh.
Ntqajt mal-qassis ghodwa wahda
meta kelli nhares lejn ii-hajja kif inhi.
Il-qassis għandu kelma tajba għal kulhadd.
Kemm għali ja attur, kemm għal pittur u l-iskultur.

Iltqajt mieghu meta r-riħ beda jonfoh
fis-sigar għoljin tac-cipress.
Wieħed wara l-ieħor kulhadd sejjimli
kulhadd hallini, bqajt wahdi ma hsibijiti.
Jumejn qabel, kien mietli ibni - bil-kemm disa' snin.
Id-dahqa hafna drabi mqansha ta' attur li jien
għebbet minn fuq fommi.
F'ghajnejja kien jidher d-dmugħ ta dwejjaq.
Nieket bla tarf. Tlabt biex nibqa wahdi fuq qabartu,
nahseb fl-mghoddi....meta ntqajt ma marti, t-twelid ta iħni.
Imma issa kollox ntemm....hassejtni mitluf,
sakemm smajt lehen ta qalb tajba.....

QASIS: Tahseb li issa kollox ntemm ibni?

Għaliex kienet l-ahhar prova.....

ATTUR: F'Għanejh rajt il-hniex....kien qalli l-ahhar prova
bħal meta fuq il-palk b'rogħda fuq saqajk
txun ser tidher għal l-ewwel darba.
Niftakar kien qalli b kilem meqjus li nifhem:
Issa ibni, ntemmu l-provi tal-palk - il-hajja.
Nfethet l-ewwel pagna ta dramma mill-isbah.....

FLIMMIEK Kun imbierek IBKI...!

Noel goes to,
Noel and walk together

VUCI: Iz-zogħzoja huwa l-isbah zmien tal-bniedem.

Meta Alla jsejjah liz-zaghzugh, fih ihess
gibda ta mhabba li rrid jaqsam ma hadd iehor.

Ikollu bzonn l-ghajnuna biex jifhem....

Iz-zaghzugh hafna drabi jiftah qalbu mal-qassis.

J'Alla fih issib dak il-habib li jifhmu....

STUDENT: Qieghad nhoss bhal toqol fuq sidri.

Irrid nahrab, nixtieq nigri, izda għalxejn.

Għal kemm kull fil-ghaxija ningabar f'kamarti
filwaqt li fil-hemda tal-lejl, nisma l-karba ta qalbi.

Kont nhobb sulej, għandi bzonn naqsam kull ma għandi.

Il-ghafsa ta spallejja u t-tagħniqa ta'idejja fil-vojt.

Mhabbtu telqitni. Issuktajt nhobb u swieli ta deni.

Nghejx u mghandie ix-ma minn naqsam l-frott ta idejja!

Qaluli biex nieqaf u nifli hsiebijieti.

Nara fejn ngast u nibda mill-gdied.

Qaluli biex nistenna ghaliex mhabbtu gejja.

Għad tarfu lil xulxin.

Qaluli li hi nholqot għalija u jien għalija.

Qaluli li qalbha hija tiegħi u qalbi hija tagħha.

QASSIS: Kemm qalulek hwejjeg tal-ghagħeb habib

U minn qallek hekk - hu dejjem liebes l-iswed.

Lest biex ifarrag lil kulhadd;

U jien nissokta nghidlejk:

STUDENT: Biex nerfa lili nnifsi għaliha,

U hi terfa lilha nnisha għal mhabbtu.

Ma nitlobx mahfra ta għemilli, għax l-imħabba hi kbira.

Għad narfu lil xulxin maz-zmien.

Għad nifħmu lil xulxin matul is-snini.

Bizejjed b'taghniqa, b'ghafsa b'harsa...

VUCI: IZDA L)QASSIS, dejjem ihoss ruħħu wahdu u jitlob
fis-skiet ta kamartu:

QASSIS: Mulej, għejni biex ninxa lili nnifsi għal ohrajn, għal hutu.
Meta nghati lili nnifsi lil ohrajn, nghalliem tasseg

FLIMKIEN:

L-IMHABBA.

(6)

VUCI: Il-qassis mhux l-ewwel darba li jigi mghajjar.
ghaliex ghemillu huma meqjusa minn bosta.
Ghodwa wahda, kif radd is-salib qalulu:

GHALIEM:

Smajtek ghodwa wahda titkellem il-vangelu.
Ghal l-ewwel bezghajtni, bikimtni izda dahaqtni.
Għaliex rajt x'whud 'jirtghodu, ohrajn jonfhu,
x'whud jitbissmu u ohrajnjisgholu!
Rajtek b'coqqa sewda tokrob l-ghajji,
tghajjat u thanbaq il-paci, mhabba u sliem.
Għemini dahaqtni...dahaqtni u nghidlek għaliex.
Tkellim f'isem Alia, il-haqq u l-gustizzja.
Taf li hawn nies fqar, bla djar u bil-guh.
Taf li hawn nies jigieldu jissieltu u joqtlu.
Taf li hawn ohrajn boloh, habsin u mmankati.
Is-sinjur jahqar lil haddiem,
u l-haddiem jisraq lis-sinjur.
L-abjad joqtol l-iswed, u l-iswed jobghod l-abjad.
Il-kattoliku, l-ortodus, protestant, buddist, mawmettan,
kollha b'Alla tagħhom.
L-indjan, ir-russu u l-amerikan.
Ir-revolizjonarju, l-ekkonomiku - l-gustizja!
l-ġideljalist....INT U JIEN.
Kulhadd għandu ragun....kulhadd ta rasu.
U int b'dik ic-coqqa sewda mingħalik ha tidrietha
l-mgħawweg ssewwi l-mfarrak!

QASSIS: Għandek ragun habib, għaliex hafna drabi
ghemilli zghar hadthom b'opri tal-ghageb.
Hsibt li l-hanqa tieghi qegħda tinstemma.
Għandek ragun habib, Izda nitolbok,
thalliniex nieqaf mill-ghajta tieghi.
Hallini nisokta nitkellem -
Mingħalik fil-vojt....imma forsi għal x'whud.....

IL-HADDIEM: Alla hares koliox ikrah habib,
 Alla hares kollox mghawweg u mfarrak!
 Jiena haddiem bhal bosta.
 Naqla l-ghexien u nitma lil uliedi.
 Grazzi Mulej, grazzi ta koliox.
 Tar-raqda li tajtni, tal-holma li kelli.
 Ta sahti, u tal-ilma irisk li qajjimni
 u s-sapun li hassilni.
 Grazzi ta hwejgi u ta dari, s-saqaf li kennieni.
 In-nifs hieles ta filghodu; tal-gazetta,
 tal-halib bnien, tal-kisra hobz,
 u l-kennies li nadafli t-triq.
 Grazzi ta xogholi, tal-ghodha li kelli.
 Grazzi lil Cikku li tagħni l-martell,
 lil Karmnu li qabadli sigarett.
 Lil Duminku li wasalni x-xogħol.
 Grazzi tat-triq li għamluli, tas-sigar li zrawli,
 tal-fjuri jithquli...ic-cajt u d-dahq li qsamta ma shabi.
 Il-mixja ma marti, it-tagħnaqa ta' uliedi.
 Grazzi Mulej, grazzi ta Kollox.
 It-tissliema ta Gakbu, it-tagħlima ta Pepi,
 It-tisfira ta Ganni, u l-ghanja ta Pawlu.
 Grazzi Mulej għal kelma tajba ta Dun Karm,
 li f-a-niket serhitni....
 u mill-gdied għal-qaqt ghajnejja u straht,
 għal-jum iehor gdied,
 għaliex jekk ghext il-bierah,
 u naf il-lum, nħares b'wicci għad-dawl għal-ġuada.
 Jiena i-haddiem, bhal bosta, minn shabi.

Noel Sets down
 and they leave him -

SKRIVAN: Jiena haddiem tal-pinna.

Mghallem sewwa, naf nagħzel it-tajjeb mill-hazin.
 Ghaliex fit-tfuliti trabejt sewwa,
 fil-gid u fil-biza t'Alla....
 Fit-tfuliti l-Oratorju, nigri fil-bitha ma shabi.
 Kull nhar ta Tlieta u Hamis ningabru għal-kant,
 bit-tnejn, tlieta u erba vucijiet!
 Fil-hamsa kuljum għad-dutrina,
 Twien klassijiet, filliri hdejn xulxin.
 Il-hadd nigieldu għal xi logħba tal-ballun,
 wara xi laqgħa flimkien - kelma għal gid.
 L-Għaqda tat-tfal 'Dominku Savio'
 Ngatħlu l-ghaxxjet xitwin.....
 Fis-sajf nilghabu l-bandiera, kullhadd b'hgaru!
 It-tnejn l-laqgħa tal-ghalliem.
 Is-sibt kulhadd mxammar nnadfu l-kandliri,
 minn bi-gharaq ma għinu, minn jiskartu f'hinu.
 Il-gimħha l-ghaxxa tagħna -ghal xi storja mill-aqwa.
 Ghadni nisma l-qanpiena tal-bitha,
 u ngiżi quddiem ghajnejja ir-rokna ghazieza.
 Ic-cikkulata li tahsel l-ucuh!
 Il-kartiera sewda toħrog mill-but,
 meta jigi xi tifel gdied, x'jismek, fejn toqghod?
 nibqa nahseb fik!
 Dan kien zmien tħalli - ta bilhaqq trabejt sewwa...
 Ma nafx nghid le iil sieħbi
 Ghax hekk tgħallim fit-tħalli.
 Mhux biss għal firma fuq xogħoli,
 iż-żu għali kċċiox li nghezz, tul-zmienijieti.....

SAKRANAZZ:

Kont f'nofs tat-triq; sejjer min naha ghal ohra.
 Nghajjat u nkanta, mahmuq bix xorb.
 Kulhadd iwarrabni, u jiskartani.
 Ftit jie~~qu~~ jitbissmu, jitmelhu biha.
 Qabduni minn spalejja u tefghawni gewwa;
 tawni bis-sieq. Jien nkanta u n-nies jidhqu.

QASSIS: Izda jien thassartu Mulej.

Ghaliex hsiebt f'martu u f'uliedu
 jistenaw id-dar wahedhom: forsi xi ghajta, glieda!
 Hsibt f'ohrajn madwar l-belt,
 Hsibt f'uliedhom mbezghajn, bil-bwiet vojta,
 fid-daqqiet, fl-ghajjat u l-biki.
 Hsibt fit-tfal li jitwieldu f'taghniqa ta sakra!

SAKRANAZZ: Umbagħad l-ghada fil-ghodu qiesu qatt ma kien xejn.
 Nisma minn jghidli 'Il-bierah ergajt ~~għilha~~^{għamla} Ton! 'U jien wicci fl-art ma nara' lil hadd.

Misthi, mgerrex.....
 Kulhado jiskartani, ~~wuġġawli~~ wiccu fl-ghajb.

Kulhadd iwarrabni, jien is-skranazz!

Izda l-qassis kien gie fuqi u qalli:

Le habib, meta trid ejja għoqqod.

Il-bieb tiegħi dejjem miftuh.

Nithellmu flimkien thal zewg ahwa.

ejja meta trid nmerra lil xulxin,

nqatgħu z-zmien, l-ghaxjiet xitwin.

Kemm kien ta sabbar għalija.

Għodwa wara i-ohra, jiftakar fija.

sakemm il-vizzju warrabtu,

u sibt triqati, halleyt lil shabi,

ngbart fis-sniem, flimkien mal-familja.

ILTRIM:

Missieri ma kontx naf min hu.
Miet meta kont biss sitt snin.
Sibt ruhhi wahdi, ma kelli lil hadd.
Għalkezz omni staġet tiehu hsiebi,
izda ma setgħatx.
Kemm kkejt meta qaluli li ser jkoll i ninfixed minha!
Kemm bzajt meta sibt ruhhi f'post gdied.
Ma naf lil hadd....
Kont bil-guh u stajt nitlob.
Kont marid u bzgħi... Kont għadni zghir
ma kelliex lil minn nagħnaq... ma rridtx nemmen.
Qalbi ma stajt niftah ma hadd!
Izda niftakar meta ragħni wahdi, resaq lejha.
X Meta ragħni mbikkem bid-dmugħ f'ghajnejja, kellimni.
Meta kont bil-guh u marid, wennisni.
Niftakar kien galli,
"Jien qiegħad hawn minflok missierek,
Jien qiegħad hawn biex nejnek,
nwiznek fil-ħajja, inqawilejk qalbek
u ma nhallikx wahdekk.
Jien fih sibt missier mill gdied.
ghaliex temghani, ghaliex ferrahni, ghaliex qawwini.

Jien fix sibt dak koċċu li tliift.
Għaliex fejjaqt ni,
Għaliex dhaqqt ni,
Għaliex int kabartni u għamiltni RAGEL.

omeha deejha tgħixha

QASSIS:

Habib, illum nhoss iz-zmien ghaffas fuqi.
M'ghadniex niflah nitla t-tarag tnejn tnejn,
u nigri minn naha ghal ohra tal-bitha.
M'ghadniex mmur dik il-mixja fit-tul.
Sikwiet xi hadd jigi fuqi u jistaqsini,
"M'intiex tarafni?" Nhares lejh u nghid f'qalbi
KIF JGHADDI Z-ZMIEN. Ma jistenna lil hadd.
M'ghadniex nghallem it-tral jghewmu!
M'ghadniex naghti l-manghati!
Kemm tfal u zaghzagħ kellimt maturl is-snin.
Illum hafna minhom missierijiet,
ohrajn msiefrin, **wi** whud mejtin.....
Minn jaf minhom kemm għadhom jiftakru fit-tfulija tagħhom,
f'dik il-kelma tajba, f'dik it-tbezbiza!
Minn jaf minhom kemm nsew lil Alla u warbu t-triq it-tajba.
Minn jaf kemm il-bniedem xtaqt nfarrag u fid-dwejjaq
nqawwi **l-qalb**.
Min jaf,...min jaf kif ghada z-zmien.
Għaliex wara kollox forsi zbaljajt.
Għaliex wara kollox jiena wkoll nqast.
Għaliex jien fuq kollox bniedem bhal ohrajn.....

GHELUQ:

MISSIER: Jiena nirringrazjak Missier.

Meta sibt ruhhi wahdi, qawwitli qalbi.

Resaqtni mill gdied lejn Marti.

AVUKAT: Illum jien Avukat. Minghalija nifhem hafna.

Trabejt mieghek missier, u kliemek

illum niesta nifhem xi jsarraf.

L-ATTUR: Ma ninsa qatt dak il-kliem ta farag.

Meta lil ibni, jien mort tfint.

Sibt ruhhi wahdi quddiem id-dinja,....

Sibt fik habib tassew.

STUDENT: M'ghadniex zaghzu h, mohh ir-rih,

Newden fuq mhabbt.....

L-GHALLIEM: Tiftakar kemm ghajartek?

X'minn ghalik qed tagħmel?

Minn tahseb li int.....Kemm kont iblah.

Haddiem: Minn zmien għal iehor nsellimlek habib.

Grazzi ta kollox li għamilt għalija matul iz-zmien.

SKKRANAZZ: Kemm hlejt zmien miegħi.

Għal l-ewwel kien ta xejn, imma wara...

L-ILTIM: Illum kbirt u sirt ragel.

Missier ta zewg ulied.

L-Iskrivan: Fl-mghoddi zmien tħulisti....

Għaxqa tiegħi go l-Oratorju.....

QASSIS: Illum ninsab ghajjin u miflug, ghaliex bhal

kull bniedem iehor, il-lejl jaqa fuqi u hsibt

fuq dawk kolha li keillimt. It-toroq ftit ftit

bdew jitbadtlu sakemm wasalt fil-post tas-skiet.

Il-bieb magħluq fost hemda shiha...kien il-hadd

filwaqt li xema ntift, gharkupnejja nzilt jiena.

B'demgħat fuq xfar ghajnejja ghajjiena

Nistaqsi lili nnfisi x'għamiit, x'kantajt llum jiena.

Rajt kemm hu ieħbes habib nghidlejk thobb

Meta jiena ma nista nghannaq lil hadd miegħi.

Rajt kemm hu ieħbes nurik it-triq tal-haqq,
meta ftit huma dawk li jorghuwa lili.

Rajt kemm hu ieħbes nilghab u nghallek lit-tfal

Meta naf li qatt ma jistaw jkunu tiegħi.

Rajt kemm hu ieħbes nzomm sigriet f'qalbi

meta ma hadd ma nista naqsam l-mrar tiegħi.

Kemm hu ieħbes nahdem b'ruhhi u gismi

████████ meta nara' hazen serq, mibgheda bla waqfien.

Kemm hu ieħbes habib tiegħi tibqa WAHDEK....

WAHDEK quddiem kulhadd.
WAHDEK quddiem id-dinja.
WAHDEK Quddiem il-hazen
WAHDEK quddiem il-mard...
Iva WAHDEK, WAHDEK quddiem id-dnub.

VUCI: Le IBNI M'INTIEIX WARDEK.
JIENA QIEGHAD MIELGHEK.
GHANDI BZONNOK BIEX TFARRAG
GHANDI BZONNOK BIEX TGHALLEM
GHANDI BZONNOK BIEX TURI IT TRIQ
GHANDI BZONNOK BIEX TTAFFI L UGIEH
GHANDI BZONNOK BIEX THOBB ...IVA IBNI BIEX THOBB

KULHADD: U INTI TKUN MAHBUB GHAL DEJJEM.....